25.9.2026

Työnantajan neuvotteluesitys yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi ja kutsu yhteistoimintaneuvotteluun

Asia: Työnantajan neuvotteluesitys työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n ja 7 §:n mukaisten yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi vuoden 2027 talousarvion valmisteluun liittyen.

Päiväys: 25.9.2026

Yhteistoimintaneuvottelujen peruste ja tausta

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 talousarvion valmistelu on edennyt osana talouden tasapainottamisen kokonaisuutta. Valmistelun tässä vaiheessa on arvioitu, että hyvinvointialueen talouden edellyttämää sopeutusta ei voida toteuttaa yksinomaan ilman henkilöstöön kohdistuvia vaikutuksia. Suunnitelluilla toimenpiteillä voi toteutuessaan olla olennaisia vaikutuksia henkilöstön määrään, asemaan, tehtäviin, työn organisointiin, palvelussuhteen ehtoihin tai palvelurakenteeseen.

Yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen tässä vaiheessa on tarpeen, jotta mahdolliset henkilöstövaikutteiset toimenpiteet voidaan käsitellä henkilöstön edustajien kanssa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (”yhteistoimintalaki”) edellyttämällä tavalla ennen vuoden 2027 talousarvioesityksen lopullista valmistelua.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alijäämä vuonna 2023 oli 34,6 miljoonaa euroa, 48,5 miljoonaa vuonna 2024 ja 12,8 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tilikauden 2026 ennustettu alijäämä 6,3 miljoonaa euroa huomioiden kumulatiivinen alijäämä vuoden 2026 lopussa on 102,2 miljoonaa euroa. Alijäämä on kertynyt siitä, että toteutuneita nettokäyttökustannuksia ei ole pystytty kattamaan valtion rahoituksella. Pelastustoimessa valtion rahoituksen poikkeama nettokäyttökustannuksiin verrattuna on -5,4 miljoonaa ja sosiaali- ja terveystoimessa -96,8 miljoonaa euroa vuosina 2023 – 2026, mikäli vuoden 2026 tulos on ennustetun mukainen.

Valtiovarainministeriö päätti 17.6.2025 käynnistää arviointimenettelyn Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Arviointiryhmän tehtävänä oli laatia yhdessä hyvinvointialueen kanssa toimenpide-ehdotukset talouden tervehdyttämiseksi ja palvelujen turvaamiseksi aluevaltuuston käsittelyä varten. Arviointiryhmälle esiteltiin 1.12.2025 kokouksessa alueella valmisteltu tuottavuusohjelma 2026 – 2029. Aluehallitus käsitteli 11.12.2025 kokouksessaan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen 2026 – 2028 sekä tuottavuusohjelman, jolta pohjalta aluevaltuusto teki päätöksen 17.12.2025. Ohjelman täysimääräinen toteuttaminen edellyttää merkittävää toimintakulujen laskua jo vuosina 2026 – 2027 sekä vahvaa sitoutumista päätöksentekoon, toimeenpanoon ja seurantaan.

Talouden suunnittelukehykseen vuosille 2027 – 2030 on sisällytetty aluevaltuuston hyväksymä 41,8 miljoonan euron tuottavuusohjelma. Tuottavuusohjelman toimintakulujen euromääräisessä laskennassa on käytetty 2,1 % indeksikorotusta vuodelle 2027. Taloussuunnittelukehyksen toimintakuluissa on huomioitu hyvinvointialueindeksin 2,63 % mukainen korotus. Henkilöstökulujen korotus vuodesta 2026 vuoteen 2027 verrattuna on 3,36 %.

Muissa toimintakuluissa 0,53 % indeksierotus muodostaa 1,8 miljoonaa euroa. Erikoissairaanhoidon kasvu-% vuodesta 2026 vuoteen 2027 on 3,4 % eli 3,3 miljoonaa euroa eroa tuottavuusohjelmassa käytettyyn laskentaan nähden. Nämä erotukset tulee kompensoida lisätoimenpiteillä. Tuottavuusohjelmassa on lisäksi toimenpiteitä, jotka on todettu valmisteltavaksi ja tuotavaksi päätöksentekoon erikseen. Tällaisia ovat esimerkiksi terveysasemien ja suun terveydenhuollon toiminnan tehostaminen tai keskittäminen.

Arviointiryhmä totesi 22.5.2026, että talousarvio- ja suunnitelmakehys vuosille 2027 – 2030 on riittävä kattamaan vuosina 2023 – 2026 kertyneet alijäämät vuoden 2031 loppuun mennessä, jos aluevaltuuston hyväksymät sopeutustoimet toteutetaan täysimääräisesti. Tavoite on erittäin haastava ja edellyttää, että nettokustannukset pysyvät suunnitelmakehyksen edellyttämissä rajoissa. Erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillintään liittyy erityinen riski, koska alueen mahdollisuudet vaikuttaa HUS-yhtymän kustannuskehitykseen ovat rajalliset. Lisäksi valtion rahoituksen kehittyminen tulevien vuosien osalta on epävarmaa.

Vuoden 2027 talousarvioesitysten toimintakatteen poikkeama taloussuunnittelukehykseen nähden on hyvinvointialuetasolla yhteensä -5,2 miljoonaa euroa, kun huomioon otetaan ateriapalveluiden ja laitoshuollon vuoden 2026 talousarviomuutokset. Poikkeama muodostuu pelastustoimen -0,3 miljoonan euron ja sosiaali- ja terveystoimen -5,1 miljoonan euron poikkeamista sekä konsernipalveluiden 0,2 miljoonaa euroa kehystä paremmasta talousarvioesityksestä. Lisäksi valtion rahoituksen arvioidaan vähenevän 0,6 miljoonaa euroa. Näin vuoden 2027 talousarvion valmistelussa katettava lisäsopeutustarve on yhteensä noin 5,8 miljoonaa euroa

Aluehallitus päätti kokouksessaan 24.9.2026 käynnistää koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut.

Oikeudelliset lähtökohdat

Yhteistoimintalain mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa on käsiteltävä henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavat muutokset sekä taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavat toimenpiteet, jotka voivat johtaa osa-aikaistamiseen, lomauttamiseen tai irtisanomiseen.

Yhteistoimintalain 7 §:n mukaan työnantajan on annettava kirjallinen neuvotteluesitys yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista. Kun työnantajan harkitsemat yhteistoimintalain 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa

tarkoitetut toimenpiteet voivat kohdistua vähintään kymmeneen työntekijään tai viranhaltijaan, työnantajan katsotaan täyttäneen neuvotteluvelvoitteensa, kun neuvotteluja on käyty vähintään kuuden (6) viikon ajanjaksona niiden alkamisesta lukien, ellei neuvotteluissa toisin sovita.

Alustava arvio henkilöstövaikutuksista ja mahdollisten toimenpiteiden kohteeksi joutuvien määrästä

Työnantajan alustavan arvion mukaan vuoden 2027 talousarvion valmisteluun ja talouden tasapainottamiseen liittyvillä mahdollisilla toimenpiteillä voi olla yhteistoimintalaissa tarkoitettuja olennaisia henkilöstövaikutuksia. Henkilöstövaikutukset voivat liittyä muun muassa työn organisointiin, tehtävien ja vastuiden uudelleenjärjestelyihin, palvelurakenteeseen tai palvelujen järjestämistapaan, tehtävien uudelleen kohdentamiseen, tehtävien täyttämättä jättämiseen, palvelussuhteen ehtojen muutoksiin sekä taloudellisista tai tuotannollisista syistä toteutettaviin osa-aikaistamisiin, lomautuksiin tai irtisanomisiin.

Mahdolliset vaikutukset voivat koskea koko hyvinvointialueen henkilöstöä. Alustavan arvion mukaan neuvottelujen piirissä on yhteensä noin 2600- 2700 henkilöä

- Alustava arvio lomautettavista: lomautukset voivat koskea koko Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstöä eli n. 2600–2700 henkilöä.
- Alustava arvio olennaisista muutoksista ja irtisanomisista: olennaiset muutokset ja irtisanomiset koskevat arviolta 95–100 henkilöä
- Alustava arvio osa-aikaistamisista: osa-aikaistamiset voivat koskea n. viittä (5) henkilöä

Vaikutusten tarkempi sisältö, laajuus, kohdentuminen ja toteuttamistapa täsmentyvät yhteistoimintaneuvottelujen aikana. Tässä vaiheessa mitään yhteistoimintalain mukaisia henkilöstövaikutteisia toimenpiteitä ei suljeta pois, mikäli talouden tasapainottaminen ja talousarvion valmistelu niitä edellyttävät.

Periaatteet mahdollisten toimenpiteiden kohdentamisessa

- tehtävien tosiasiallinen vähentyminen, muuttuminen tai päättyminen;
- palvelurakenteen, palveluverkon tai palvelujen järjestämistavan muutokset;
- työn organisoinnin, tehtävien ja vastuiden uudelleenjärjestelyt;
- virka- ja työehtosopimuksen vähentämisjärjestystä koskevat määräykset;
- osaaminen, kelpoisuus, tehtäväkokonaisuuksien tarkoituksenmukaisuus ja toiminnan vaikuttavuus;

- asiakas-, potilas- ja palveluturvallisuuden sekä palvelukyvyn turvaaminen;
- mahdollisuudet sijoittaa työntekijä tai viranhaltija muihin tehtäviin;
- tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatteet;
- kielellisten oikeuksien ja kaksikielisen palvelutuotannon turvaaminen.

Ensimmäisen yhteistoimintaneuvottelun esityslista

Neuvottelujen alustava eteneminen ja seuraavat neuvottelukerrat käsitellään ja niistä sovitaan ensimmäisessä yhteistoimintaneuvottelussa. Ensimmäisen neuvottelun esityslista on neuvottelukutsussa.

Päätösehdotus mahdollisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta viedään aluehallituksen käsiteltäväksi yhteistoimintaneuvottelujen päätyttyä.

Neuvottelujen viestintä ja aineisto

Työnantaja esittää, että neuvotteluja koskevasta viestinnästä sovitaan yhdessä henkilöstön edustajien kanssa kunkin neuvottelukerran yhteydessä. Neuvottelujen etenemisestä tiedotetaan henkilöstölle yhteisesti sovitulla tavalla. Neuvotteluaineisto on työnantajan valmistelumateriaalia ja tarkoitettu neuvotteluosapuolten käyttöön, ellei muuta erikseen sovita.

Neuvotteluissa käsitellään työnantajan valmistelussa olevaa talousarvio- ja talouden tasapainottamisaineistoa sekä muuta neuvottelujen kannalta tarpeellista aineistoa. Aineistoa täydennetään ja täsmennetään neuvottelujen edetessä.

25.9.2026

Kutsu yhteistoimintaneuvotteluun

Työnantaja kutsuu henkilöstön edustajat yhteistoimintaneuvotteluun käsittelemään neuvotteluesityksestä ilmeneviä ja vuoden 2027 talousarvion valmisteluun liittyviä mahdollisia henkilöstövaikutteisia toimenpiteitä.

Aika: keskiviikko 30.9.2026 klo 9.00–11.00
Paikka: Porvoon virastotalo, kokoustila Vanha Porvoo

Työnantajan edustajat:
Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja, puheenjohtaja
Anneli Lehtimäki, konsernipalvelujohtaja
Tuuli Lindström, henkilöstöjohtaja
Minna Sevón, talousjohtaja
Peter Johansson, pelastusjohtaja
Kirsi Oksanen, vastuualuejohtaja
Annika Immonen, sotejohtaja
Heli Sjöblom, hallintopäällikkö, sihteeri

Henkilöstön edustajat:
Sari Eriksson, Jyty ry, pääluottamusedustaja
Lauri Liimatta, Juko ry / LS, pääluottamusedustaja
Sofia Camara, Juko ry, pääluottamusedustaja
Heidi Järvinen, JHL ry, pääluottamusedustaja
Minna Sorvisto, Tehy ry, pääluottamusedustaja
Maarit Muuronen, SuPer ry, pääluottamusedustaja

Asialista

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen
2. Pöytäkirjantarkastajien valinta
3. Työnantajan neuvotteluesitys sekä neuvottelujen lähtökohdat ja perusteet
4. Vuoden 2027 talousarvion valmistelutilanne ja talouden tasapainottamistarve
5. Alustavat toimenpidekokonaisuudet ja arvio henkilöstövaikutuksista
6. Työllistymistä edistävä toimintasuunnitelma
7. Neuvottelujen pelisäännöistä sopiminen
8. Neuvotteluja koskevasta viestinnästä sopiminen
9. Neuvottelujen aikataulusta ja seuraavista neuvottelukerroista sopiminen

10. Muut mahdolliset asiat
11. Neuvottelutilaisuuden päättäminen

Porvoossa 25.9.2026

Max Lönnqvist

Hyvinvointialuejohtaja